

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Valja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: OHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: OHelsea 3-3878

NO. 298. — ŠTEV. 298.

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 21, 1934. — PETEK, 21. DECEMBRA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

JEFTIČ SESTAVLJA NARODNO MINISTRSTVO

HRVATJE NOČEJO SAMOSTOJNOSTI PAČ PA ENAKOPRAVNOST V ZDRUŽENI JUGOSLOV. DRŽAVI

V novem kabinetu bo dr. Korošec najbrž minister za notranje zadeve. — Uporni člani Uzunovičevega kabineta bodo podpirali Jeftiča. — Hrvatje se pritožujejo, da princ Pavle noče ceniti njihove zvestobe. — Samostojna Hrvatska bi se ne mogla vzdržati.

BEOGRAD, Jugoslavija, 20. decembra. — Boško Jeftič je od princa Pavla sprejel naročilo, da sestavi novo vlado na obsežni narodni podlagi. — Popoldne je Jeftič sprejel Milana Stojadinoviča in dr. Militiča ter slovenskega voditelja dr. Antona Korošca.

Jeftič je tudi sprejel voditelje srbske kooperativne skupine, s katero hoče Jeftič vlitati novo kri v parlament brez novih volitev.

Dr. Korošec je pri volji stopiti v vlado kot minister za notranje zadeve.

Ostali parlamentarni voditelji se ne marajo pogajati z Jeftičem, dokler ne prejmejo zagotovila, da se vrne demokratična ustava, svoboda tiska, svoboda govora in volitve spomladi. V splošnem stari parlamentarni politiki ne marajo, da bi njihovi pristaši stopili v vlado kot voditelji stranke.

Tudi oni, s katerimi se je Jeftič posvetoval, so voljni stopiti v vlado samo kot individualci. Toda s tem ne bo izpolnjena želja princa Pavla, ki želi postaviti narodno koncentracijsko vlado. 150 "upornih" članov Uzunovičeve vladne stranke, ki niso odobravalni Uzunovičevega nastopa proti Jeftiču, je izjavilo, da bodo podpirali Jeftičevo vlado.

Ako se Jeftiču posreči sestaviti vlado, bo samo začasna, kajti odpraviti bo treba neprikljubljeno diktatorstvo ter obnoviti demokratični sistem.

ZAGREB, Jugoslavija, 20. decembra. — Splošni položaj na Hrvatskem, ne glede na vladno krizo, se nagiblje v staro strujo pred umorom kralja Aleksandra.

Dasiravno še vedno obstaja nasprotstvo proti belgrajski vladi, vendar ni slišati klicev po ločitvi Hrvatske od Jugoslavije.

Tudi javnost je naklonjena mlademu kralju Petru in misel na samostojno Hrvatsko stopa v ozadje. Vsi hrvatski voditelji še vedno z vso silo nasprotujejo Uzunovičevi vladi, toda vsi obsojajo umor kralja Aleksandra in so prepričani, da je bil umor izvršen pod tujim vplivom, četudi so bili Hrvatje pri tem sredstvo.

Hrvatska javnost je tudi presenečena, da princ Pavel ni znal ceniti zvestobe, katero so pokazali Hrvatje pri kraljevem pogrebu in ni storil ničesar, da bi si pridobil Hrvate. Vsakdo je pričakoval takojšnjo vladno in parlamentarno reformo.

Vsakdo je tudi pričakoval, da bo hrvatski voditelj dr. Vladimir Maček, ki se nahaja v ječi že dve leti, takoj izpuščen, kakor tudi drugi hrvatski politični kaznjenci, katerih zaporna kazen ne presega pet let.

Po veliki večini so Hrvatje prepričani, da samostojna Hrvatska ne bi dolgo obstala. Zato so za zedinjeno Jugoslavijo, toda vladni sistem mora biti popolnoma predrugačen.

Hrvatje so sedaj pripravljene sodelovati z "novimi" močmi v Srbiji, ki smatrajo Jugoslavijo za državo, ki je sestavljena iz treh enakopravnih in avtonomnih držav, nikakega opravka pa ne marajo imeti z vlado, ki ima pred svojimi očmi samo Veliko Srbijo, kateri vladajo Srbi v starosrbskem duhu nad drugima dvema plemenoma.

MARSEILLES, Francija, 20. decembra. — Jugoslovanska kraljica-vdova Marija je najela slovi tega francoskega odvetnika in bivšega ministrske-

Za Božic bo v Posaarju premirje

OGROMEN DOLG ZDRUŽ. DRŽAV

Sredi decembra so znašali dolgovi nad 28 tisoč milijonov dolarjev. Dolg je večji kot kdaj prej.

Washington, D. C., 20. dec. Ko gre leto 1934 proti koncu in je zvezni zakladničar že skoro zaključil prvo polovico fiskalnega leta, je zanimivo nekoliko pogledati v dolgove najbogatejše dežele sveta.

Sredi dec. je znašal ameriški narodni dolg \$28,385,067,000, medtem ko je znašal isti čas lanskega leta \$23,827,041,000. V zadnjih dvanajstih mesecih je tedaj narodni dolg narastel za \$4,558,026,000.

Primanjkljaj 1. julija 1934, t. j. v početku gospodarskega leta, je znašal \$1,620,414,000. Lansko leto ob istem času je znašal samo \$917,435,000.

Državna zakladnica ima, če hoče znižati vedno naraščajoči dolg, samo en izhod: dobiček, katerega je vlada napravila pri znižanju vrednosti dolarja, naj se porabi za zmanjšanje dolga. Toda že sedaj računajo na to, da bo ob koncu fiskalnega leta znašal narodni dolg okoli 32 milijard dolarjev. To je tudi vsota, s katero je predsednik Roosevelt računl že pred več meseci.

Na primanjkljaj postane vsakdo takoj pozoren že zaradi tega, ker znašajo zvezni dohodki iz dohodninskega davka mnogo več, kot pa lansko leto. Do sedaj je namreč zvezna zakladnica sprejela na dohodninskem davku \$300 milijonov 360,387 dolarjev, lansko leto pa samo \$271,635,229.

KONGRES SE BO BAVIL
Z VETERAN. BONUSOM

Washington, D. C., 20. dec. Takoj ko se bo kongres sestaj, bo prišla na vrsto zadeva bonusa.

Predloga zahteva, naj se veteranom bonus takoj izplača. Demokratični poslanec Byrns iz Tennessee, ki bo najbrže speaker v poslanski zbornici, pravi, da je najbolje, če se to zadevo prej ko mogoče spravi v red.

40-URNI DELOVNI
TEDEN ZADOSTUJE

Indianapolis, Ind., 20. dec. Večina članstva mednarodne zveze stavecev je odglasovala, naj znaša delovnik po 40 ur na teden. Za predlog je bilo oddanih 21,914 glasov, proti predlogu pa 21,857 glasov.

ga predsednika Paula Boncourja, da zastopa njene zadeve pri sodnijski obravnavi proti trem teroristom, ki so bili v zvezi z umorom kralja Aleksandra.

NAROD. GARDA VZDRŽUJE MIR

Po poskušnem linčanju se je vršilo veliko zborovanje. — Oblasti so uvedle obširno preiskavo.

Shelbyville, Tenn., 20. dec. Pod paznim očesom 600 članov državne narodne garde se je vršilo v tukajšnji šoli veliko zborovanje mestnega prebivalstva.

Kakor znano, je prišlo večeraj do izgrediv, ko so prebivalci trikrat navalili na sodnijsko poslopje ter se hoteli polastiti 22-letnega zamorca Harrisra, ki je posilil neko štirinajstletno deklico.

Na predlog vplivne skupine trgovcev je bilo nato sklicano javno zborovanje, čigar namen je bil, izbrati odbor državljanov, ki bo skrbel za mir in red.

Danes je umrl v bolnišnici Gilford Freeman, ki si ga večeraj narodni gardisti težko ranili. Število smrtnih žrtev je s tem naraslo na tri.

Ker je narodna garda odbila napade meščanov in spravila obtoženega zamorca na varno, je podivjana drhal zažgala sodnijsko poslopje.

Oblasti so takoj uvedle obširno preiskavo, do doženejo, kdo je naščuval prebivalstvo.

Po mestu patrolirajo miličarji. Njihov poveljnik je dobil povelje, da mora ostati v mestu toliko časa, da se prebivalstvo popolnoma pomiri.

ZRTVE PRI GRODNJI MOSTU

San Francisco, Cal., 20. dec. Pri gradnji ogromnega mostu, ki bo premostil zaliv, se je v zadnjih šestnajstih mesecih smrtno ponesrečilo enajst oseb.

PROTVOJNA POGODBA
PODPISANA

Buenos Aires, Argentina, 20. decembra. — Kot naznanja zunanji minister Carlos Savendra, je že 30 držav podpisalo argentinsko protivojno pogodbo.

Pogodbo je podpisalo vseh 21 ameriških držav ter naslednje države: Avstrija, Bolgarska, Čehoslovaška, Italija, Jugoslavija, Portugalska, Romunska, Španska in Turčija.

Argentinska pogodba obsaja agresivnost, prepoveduje nasilje pri reševanju teritorialnih vprašanj ter izjavlja, da države, ki so podpisale pogodbo, ne bodo priznale povečanja države, ako se to povečanje ni doseglo mirnim potom.

MORILKA OBEŠENA NA ANGLEŠKEM

Mrs. Major, ki je zastupila svojega moža je bila obešena. — Prošnja na kralja ni zalegla.

Hull, Anglija, 20. decembra. Angleška justica je ugasnila življenje žene, ki je zastupila svojega moža. Mrs. Major je bila v 8 letih prva žena, ki je bila v Angliji obešena.

Mrs. Ethel Lille Major, stara 42 let in mati dveh otrok, je prosila kralja za pomilostenje, toda kralj je prošnjo zavrnil.

Mrs. Major je bila aretirana, ko so oblasti sprejela anonimno pismo, ki jo je obdolžilo, da je zastupila svojega moža s strihinomom.

Porotniki, ki so jo spoznali krivo zločina, so priporočili milost in župan mesta Hull se je sam potoeval za njeno pomilostitev. Prošnjo za pomilostenje je kralj Jurij poslal notranjemu ministru, ki jo je tudi zavrnil.

Izven kaznilnice se je nabralo okoli 300 ljudi, ki so molili. Kmalu po deveti uri dopoldne je črna zastava na kaznilniškem poslopju naznanila, da je bila Mrs. Major obešena. Nato pa je bilo na vrata kaznilnice pribito uradno naznanilo, katero so podpisale priče.

London, Anglija, 20. dec. — Slavni pisatelj Geo. Bernard Shaw, ki je nasprotnik smrtno kazni, pri usmrtitvi Mrs. Major ni našel nikake krivice.

"Ko bi bil mož", je rekel Shaw, "nikdo ne bi priporočal, da bi bil pomilostjen. Žene in matere niso izvzete pred postavo. Jaz sem za to, da so odstranjeni ljudje, kakor je bila Mrs. Major, kateri ni bilo mogoče zaupati. Ako bi bila pomilostjena, kako nepotrebno bi bilo to! Ljudje bi morali paziti na njo celo življenje na stroške države".

ČIŠČENJE NEMŠKEGA
NARODA

Berlin, Nemčija, 18. dec. — Tajna policija je aretirala okoli 600 oseb, ko je izvršila preiskavo raznih javnih prostоров in gostiln, da odpravi nemoralnost in posebno med nazijskimi napadalnimi četami.

Preiskave so se pričele pred kakimi desetimi dnevi in je bilo aretiranih več mož različne starosti, da so se zagovarjali glede svojih spolnih nagonov, kalčrtudi glede političnih zvez.

Razne prostore je po preiskavi policija označila kot središče abnormalnosti. Še predno je bil v juniju pri splošnem "čiščenju" nazijskih vrst ustreljen stotnik Ernst Roehm, je policija vedela za nenravna dejanja v visokih slojih, tako da je pretil splošno javni škandal.

PLEBISCITNA KOMISIJA POZIVA PREBIVALCE K MIRU IN REDU

SAARBRUECKEN, 20. decembra. — Plebiscitna komisija Lige narodov je v Saaru razglasila božično premirje. Komisija pozivlja nazije in protinazije, da drže premirje od 23. do 27. decembra ter naj pozabijo v tem času na plebiscit 13. januarja, ko bo določeno, kam bo pripadal Saar.

Premirje je bilo razglašeno, ko je 200 angleških vojakov zasedlo svoje postojanke. Ob istem času je plebiscitna komisija prepovedala razobešati zastave in narodne znake.

Nazijsko časopisje označuje prihod angleških vojakov kot "božično darilo iz stare Anglije", obenem pa tudi svari saarska dekleta, da naj "ne poljubujejo in da naj ne bodo preveč prijazne s tujimi vojniki".

"Fotografija saarskega dekleta v družbi z angleškim častnikom bo mogoče napačno pokazala, da je postala ljubeča tujega vojaka", piše nek nazijski list.

Angleški vojaki so pripeljali s seboj cel železniški voz čaja in nogometnih žog, da se bodo zabavali, ko bodo čakali na kako povelje. V kratkem bodo prišli tudi vojaki drugih držav in do 22. decembra bo popolno število angleških, italijanskih, holandskih in švedskih vojakov.

Rim, Italija, 20. decembra. Ministrski predsednik Mussolini je pozival 1000 vojakov, ki so odpotovali v Saar, da se naj obnašajo, da proti njim ne bo nikake pritožbe.

V kratkem govoru na vojak je rekel Mussolini, da je Liga narodov povabila Italijo, da pošlje oddelek svojih vojakov v Saar, da skrbe za red med plebiscitom.

"To je zelo kočljivo, pa zelo važno delo", je rekel, "toda prepričan sem, da boste obdržali slavno tradicijo italijanske armade".

Italijanski oddelek je sestavljen iz grenadirjev in karabinerjev narodne policije. Med njimi je tudi več oddelkov strojnih pušk.

KUPIL MULO Z VPREGO

Larkin, Ark., 20. decembra. — Tom Kerr je na javni dražbi kupil mulo s celo vprego za \$1. Kerr je vzel vprego, mulo pa pustil.

STRAH PRED ITALIJANSKI
MI MANEVRI

Istanbul, Turčija, 19. dec. — V sled poročil, da se italijanske čete in bojne ladje zbirajo pri otoku Rodu in ker so se pričele prevažati turške čete na mnogih kraljih Anatolije, je pričelo prebivalstvo dvigati svoje vloge v Angori. Toda vlada je prebivalstvo naglo pomirila z zagotovitvijo, da ima vojaštvo svoje običajne nočne manevre.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

"Glas Naroda"

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation). Frank Bakser, President. L. Benedik, Treas. Place of business of the corporation and address of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

KAKO NASTAJAJO VOJNE

Ze več mesecev razburja beseda "vojna" ves svet. Razorožitvena konferenca, revizija versailleske mirovne pogodbe, mornariška konferenca, zadeva Posaarja. tajne pogodbe med Francijo in Italijo, Nemčijo in Poljsko, Rusijo in Francijo, japonske pretnje, atentat v Versailles. . . najd vsemi temi perečimi vprašanji je zapisana v krvavo-zarečnih črkah beseda "Vojna".

Dopisi.

Little Falls, N. Y.

Delavske razmere v tem mestu še niso dosti izpremenile, čeravno se je vedno obetalo skozi celo leto. Tukajšnja usnjarna še vedno počiva in nikakega izgleda, da bi se kaj kmalu obrnilo na bolje. Par tovarn je letos še do sedaj popolno obratovalo, seveda plačujejo svoje delavce od 9 do 15 dol. tedensko, kar je za delavca z družino polovica premalo. Ravno tako je z mestnimi deli. Tam se tudi dela po tri dni na teden, ter se delavci povsod le s težavo prežive. Seveda je nekaj zaslužka boljše kot nič. Parki v mestu izgledajo 100 odstotkov lepši, ker so pota lepo tlakovana in vse bolj posnaženo, kar je pač za sluga vlade, katera pomaga pri plačevanju.

Pri mestnih delih je tudi par Slovencev zaposlenih, po večini pa Irci in Italijani. Tukajšnji Rdeči križ tudi veliko pomaga brezposelnim družinam. Zimo imamo letos bolj milo in tudi snega prav malo, kar je ravno prav za vse, ker se ne potrebuje toliko oglja za kurjavo. Zabave imamo skoro vedno dovolj. Imeli smo več veselice ter že štiri svatbe, na katerih smo se vedno dobro zabavali, ker je bilo vsega v izobilju. Imamo tudi še nekaj stare navade, to je, da hodimo gradit na dan, ko se imata žena in nevesta odpeljeta k poroki. Seveda zahtevamo odkupnino za nevesto, kajti brez odkupnine ne bi bilo sreče med njimi, zato je tudi že vsak ženin voljan svojo nevesto odplačati.

Dozdeva se nam, da bomo v kratkem zopet imeli tak poseel, ako nam bo tudi to pot sreča mila. Sliši se namreč, da se bo v kratkem poročila hčerka uglednega rojaka Mr. in Mrs. John Kavčič, po imenu Catharine. Želim vsem novoporočencem obilo sreče in zadovoljstva!

Ker mi le dobri časi rojijo po glavi, bi bil pa kmalu pozabil, da bo tudi tukajšnji Slovenski Dom, Inc. imel svojo letno veselico na večer dne 29. decembra namesto na Silvestrovo. Pričetek ob 8. uri zvečer in vstopnina 25 centov za vse odrasle. Vsi udje morajo kupiti tikete v vrednosti 50c. Kdor se pa ne udeleži, pa daruje 1 dolar v blagajno. Tudi na pustni torek zvečer bo zabava kot vsako leto. Vstopnina bo 25 centov. Delile se bodo tudi nagrade za maske kot običajno.

Tudi ženske društvo "Marija Pomagaj", K. S. K. J. bo priredilo svojo letno veselico na pustno soboto, to je dne 2. marca, tudi z vstopnino 25c za vse odrasle, otroci so itak povsod prosti. Na obeh veselicah bo igral tukajšnji orkester, na pustni večer pa harmonikarja Mr. Zorce in Mr. Švasnik. Uljudno ste vabljeni vsi Slovenci in Slovenke od tu in iz okolice, da nas po možnosti obiščete in nam pripomorete k boljšemu uspehu, za kar se vam v imenu vseh društev že naprej zahvaljujem.

Poročal se masmo v veselih dogodkih, imamo pa tudi več žalostnih družin med nami. Med njimi je naprimer družina Miklave in družina Dobrovolje. Mrs. Miklave je bila operirana in se zdravi v bolnišnici in ravno tam se začasno nahaja tudi Mr. Dobrovolje, kateri se je zelo ponesrečil pri sekanju dreves za drva. Obema želim kmalošnjega okrevanja v imenu društva sv. Jožefa, št. 53 J. S. K. J., čijega člana sta. Nesreča res nikdar ne počiva, zato je pravilno, da je vsak zavarovan pri kakem društvu.

Imejte zdrav tek za praznike!

Če imate slab tek, se čutite slabotnega po jedi, odstranite to stanje hitro ter si napravite zdrav tek za božični obed. Vzemite

TRINERJEVO GRENKO VINO ki vam bo izčistilo sistem, pomagalo prebavi, vrnilo zdrav tek. Deluje gladko. Čimhitreje ga začnete piti, temprej se boste čutili dosti boljše. Pri vseh lekarnarjih. Jos. Triner Corp. 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Vesel Božič!

(Adv.)

ker nikdo ne ve, kdaj ga zadene nesreča. Dosti je še tukaj slovenskih starišev, kateri bi lahko zavarovali svoje otroke pri svojih društvih, posebno sedaj, ko je še kampanja J. S. K. Jednote v teku, ter kjer se za borih 15c na mesec lahko zavaruje do 18. leta starosti. Želim, da jih vpišejo še pred Novim letom, za kar vam gotovo ne bo nikdar žal. Ob sklepu prav iskreno pozdravljam vse Slovence po širni Ameriki in drugod ter jim voščim vesele božične in novoletne praznike.

Nasvidenje 29. decembra v Slovenskem Domu na 36 Danube Street.

Frank Masle. Waukegan, Ill.

Zopet zginevajo zadnji dnevi leta v zatonu veselstva. Zdi se mi, da čimbolj se nam leta množe, tem hitreje minevajo. To leto je šlo mimo nas kot film vsakovrstnih dogodkov. Za nameček so se ta mesec zbirali na evropskem obzorju že precej temni vojni oblaki, ter smo dogodke po umoru kralja Aleksandra posebno Slovenci pozljivo zasledovali, dobro vedoča, da čaka Mussolini vedno kake ugodne prilike in priložnosti, da bi jo mahnil dol'prot' Ljubljani'. No, za enkrat so se razburjeni duhovi na obeh straneh umirili, kar je tudi najbolj prav. Saj še rane zadnje svetovne vojne niso poceljene, pa bi že zopet novo začeli.

Radoveden sem, kako dolgo bi trajala vojna, ako bi morali v strelne jarko ministri in drugi za vojne napovedi odgovorni gospodje. Mislim, da v enem tednu bi imeli gotovo že premirje. Dasi je bilo poletje precej vroče, nam je kar hitro minulo. Par obiskov na svetovni razstavi, pa je bilo po njem.

O zanimivostih na razstavi bi se dalo napisati debelo knjigo, če bi eno in drugo le površno opisal. Mnogim, katere je razstava res zanimala in so jo imeli priliko obiskati, bo ostalo marsikaj za vedno v spominu, ker kaj takega ne bomo videli najbrže nikdar več v našem življenju.

Tudi piknikov je bilo letos toliko, da so bili včasih dva ali trije na eno nedeljo.

Za nas pomemben je bil piknik Kluba Vrhniških Enajstosolcev, kateri se je vršil 9. septembra. Ker je od tega že precej dolgo, ga ne bom opisoval. Omenim naj samo, da je bilo za člane in goste ter njih družine vsega dovolj na razpolago, ter je bilo treba en sodček piva zvečer še domov peljati.

Mrs. Frances Župec (Matevškova Francka) se je zrazila, da tak piknik je vreden za družino 3 dolarje, ne samo 1 dolar. Farmer, na čigar prostoru se je piknik vršil, je od najemnine pustil klubu 3 dolarje s pristavkom, da se je imenitno imela vsa njegova družina in njegovi sosedje. Upamo, da drugo leto napravimo še boljše.

Imeli smo v tem poletju tudi prijetne obiske Vrhničarov iz drugih nasebin. Zelo veseli smo bili obiska

Charleja Gabera in njegove žene Hanne iz Detroita. Je žal, da njima je bil čas počitnic tako na kratko določen, vendar pa se nam je zdela, da je bil vsak dan malo praznika, ko so bili med nami.

Iz Barbertona, Ohio, jo je primahal John Garbor z družino in zetom. On je naletel na bolj kislo in deževno vreme, ter smo bili prisiljeni držati se bolj znotraj, smo jih pa tako še več uganili. Njegov brat Frank iz Detroita jo je pririval samo do Chicage, sedel v hotelu ter gledal skozi okno ter se je jezil na deževne bogove, namesto da bi jo med nas primahal, ker mu je bil Waukegan takorekoč pod nosom, a tega ni storil, vedoča, da bi se nas tako hitro ne znebil, ker on še vedno upošteva geslo — "business before pleasure".

Nekaj dni pred zaključkom razstave pa je po dolgih 12 letih obiskal Waukegan in znanec nadasen Vrhničar John Jesenko iz Girard, O., v družbi družine J. A. Petrič iz Warren, Ohio. Praznovali smo en večer pri enem, drugi zopet pri drugem prijatelju v prijetnem kramljanju in prepevanju veselih zdravic. Le vsak nam je prehitro odšel.

Omeniti moram, da napravimo med tu v Ameriki živimi Vrhničani vsako leto malo zbirko v prid vrhniškim revežem v starem kraju kot mal božični priboljšek, ter so mi tudi gori omenjeni pred odhodom izročili svoje prispevke, ter je bilo v ta namen že poslano po Glas Naroda na županstvo na Vrhniki \$13.00, en zakasnelo došli dolar pa je bil poslan naknadno kar v pismu ter se bo omenjena vsota okrog 570 Din na županstvu sporazumno in v navzočnosti g. Fr. Jesenka, pismočno v pokojju, razdelila med najpotrebnejše siromake v občini.

Prispevali so v letošnjo zbirko po 2 dolarja: Frank Opeka, Frank Hodnik, Jože Zelenc, Waukegan. Po en dolar: Pavel Bartel, Waukegan, Math Cukale, Alois Mesc, Cicero, Ill., Chas. Gaber, Frank Gaber, Ciril Gaber, Detroit, Mich., John Jesenko, Girard, Ohio, John Garbor, Barberton, O.

Ako bi želel še kateri drugih v Ameriki živimi Vrhničarom prispevati kaj v ta namen za drugi Božič, naj mi že sedaj sporoči s kartico na naslov 404-10. Street, Waukegan, Ill., ter ga pravočasno obvestim.

Res, da tudi tukaj niso sedaj razmere ugodne za kako zbirke, toda komu so razmere tam poznane in ve, kako je onim, katerim je božični dan enak drugim, tak si bo z veseljem pirtgal mal prispevek.

Porok letos ni bilo veliko. Znamenje, da depresije še vedno noče biti konec. Bilo pa je v naši nasebini to leto več srebrnih poročnih jubilejev. Zadnji mesec sta praznovala v Slovenskem Narodnem Domu srebrnil jubilej Fr. Ogrin iz Ligojne in njegova žena Mary.

Zdi se mi, da je komaj nekaj let, kar se je Frank učil na

Cena DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA Angleško-slovensko Berilo ENGLISH SLOVENE READER STANE SAMO \$2

BLAZNIKOVE Pratique za leto 1935 IMAMO V ZALOGI Cena 25c s poštnino vred. "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

Vrhniki pri Laudonu kovastva, pa je že 25 let poročen. No, sodeč po njegovih odraslih otrocih, mora biti res že dolgo. Smrt pa je imela letos tudi obilo žetev med Slovenci v nasebini. Zadnji mesec so v dobrem tednu umrle tri slovenske žene. Prva Mrs. Antonija Kavčič, rojena Rozman iz Bevk, na raku, potem Mrs. Jennie Bezek, rojena Petrič iz Sinje Gorice za jetiko, nato pa Mrs. Frances Lešnjak (Kablarjeva iz Horjula).

Odšel je v večnost tudi naš naročnik Jak. Jašovic. Imel je unetje možganske mreže. V življenju je prepotoval zelo veliko sveta. Afriko in Perzijo, ter ga je bilo včasih zelo zanimivo poslušati pripovedovanje o njegovih doživljajih. Tudi dogodke med Slovenci v Greater New Yorku z zanimanjem zasledujem.

Zadnjič sem si dobro ogledal v Glas Naroda sliko pevskega društva "Slovan" ob 20-letnici. Opazil sem, da se pevovodlja Hude tako nekako žalostno drži. Najbrže zato, ker je bila ravno nekako takrat, kot sem čital, njegova žena bolna. Predsednik Pirnat je še vedno okrogel kot kak gostilničar, Stariha v levem kotu se pa prav zadovoljno malo na smeh drži. Gotovo je imel zopet kaj "frišnega" v mislih. Če sem pravega pogruntal, nosi Mue še vedno brke. No, kako bi si pa mogli predstavljati Mue brez brk. Istotako ne Potuška brez brade. Mnogo je na sliki novih mladih moči.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem! Pozdravl! Jože Zelenc.

RUDNIŠKA NESREČA Grass Valley, Cal., 19. dec. Ko je v 3000 čevljev globokem rovu Empire rudnika eksploziral smodnik, sta bila dva rudarja ubita, nedognano število rudarjev pa so omamili plini.

PAIN-EXPELLER Zoper boli in bolečine zahtevajte svetovnoslavni ANCHOR PAIN-EXPELLER Pain-Expeller vedno prežene bolečine KILLS PAIN

"GLAS NARODA" zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

Peter Zgaga To se je zgodilo ob koncu svetovne vojne, ko je armadno vodstvo kar v trumah pišljalo na fronto pohablence, napolne in sploh vse, kar je mogoče puško nositi. Noben izgovor ni obveljal. Pa so se navzlic temu izgovarjali: — Kaj ti je? — je vprašal vojaški zdravnik človeka, ki se je komaj na nogah držal. — Po nogah me trga. Poln sem revmatizma. — Tudi mene trga po nogah, tudi jaz sem poln revmatizma. Marš na fronto! — je odredil zdravnik. Drugi je rekel: — Ze petnajst let me boli v prsilh. — Mene boli v prsilh že dvajset let — ga je potolažil zdravnik. Marš na fronto! Prisel je tretji. — Kaj ti je? — V glavi mi je narobe. — Tudi meni je v glavi — se je hotel zaleteti zdravnik, pa se je hitro premislil in odredil: — Takih kot si ti, ne potrebujemo. Ti bi na fronti še kakšno neumnost napravil. Marš domov!

Znanstveniki doganjajo, iz katere besede izhaja ime Mussolini. Nekateri pravijo, da iz besede "mussò", kar se pravi "gobec" po laški. Slavni italijanski učenjak dr. Mateo Bartoli, ki je vsenčilski profesor v Turinu, je pa mnenja, da je Mussolinijevo ime furlanskega izvora. Furlani imenujejo "gnój" z imenom "mussolin". Naj bo Mussolinijevo ime tega ali onega izvora — možak mu dela čast s svojimi besedami in dejanji.

Nekoč sem čital naslednjo značilno zgodbo: — Živel je postaren samec, ki je navzlic svojim letom še vedno rad lepo žensko pogledal. Usoda je pa hotela, da se ni oženil. Sam je vodil gospodarstvo in gospodinjstvo — z eno besedo — pečlarij je kot je vedel in znal. Privoščil si je pa najboljše jedi. Posebno jajca, ki jih je jedel vsako jutro, so morala biti sveža. V malem mestu je bil samotni grocer, ki je prodajal res sveža in dobra jajca. Farmer mu jih je pošiljal z ekspresnim vlakom, da se niso medpotoma postarala. Pri tem grocerju jih je kupoval naš pečlar.

Nekega dne jih je kupil ducat in ko je odprl bakso, je bilo na jajcu zapisano: — To jajce sem vzela davi iz gnezda. Jaz sem farmerjeva hči in sem stara sedemnajst let. Sosedje pravijo, da sem lepa. Če bo kakšen fant dobil to jajce in prebral te vrstice, naj mi piše. Vzela ga bom, pa naj je star ali mlad, reven ali bogat. Spodaj je bilo ime in naslov.

V našem pečlarju je vzvalovila kri. Sedel je k mizi, napisal pismo in jo zasnužil. Po treh dneh je dobil sledeči odgovor: — Stari pismonoša, ki me pozna še pod mojim prejšnjim imenom, mi je davi izročil vaše pismo. Da, spominjam se, da sem nekoč pred leti napravila šalo in napisala na jajce nekakšno ponudbo. Toda od takrat je že dolgo, dolgo. Jaz se se medtem že poročila in sem mati treh otrok. Pozdravljeni! Pečlar je najprej zavzdihnil, potem pa zaklel. Izza tistega časa ni več kupoval svežih jajc in tudi jedel jih ni.

SORODNIKA ALI PRIJATELJA V DOMOVINI NE MORETE BOLJ RAZVESELITI KOT ČE MU POŠLJETE DENARNO POŠILJATEV ZA BOŽIČ Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu. V JUGOSLAVIJO Za \$ 2.00 Din. 100 \$ 5.25 Din. 200 \$ 7.50 Din. 300 \$ 12.00 Din. 500 \$ 24.00 Din. 1000 \$ 47.50 Din. 2000 V ITALIJO Za \$ 9.25 Lir 100 \$ 18.25 Lir 200 \$ 44.00 Lir 500 \$ 88.20 Lir 1000 \$ 176.40 Lir 2000 \$ 352.80 Lir 4000

KRATKA DNEVNA ZGODBA

Betlehemski Dogodki, kot si jih je zamislila narodna duša.

Po slovenski narodni pesmi sestavil Fr. Milčinski.

I. Rojstvo.

Rimskega cesarja zapoved je prišla, da je popisal vse ljudstvo s celega sveta.

Sveti Jožef, prileten mož, pravičen mož in cimperman povsod znan, je rekel in dejal: "Oh moja Marija, žalosten ti povem glas, po deželah gre zapoved: "Popisati naj vsak se da, odkod je kdo doma!"

Lepa je roza lilija, še lepša devica Marija, Marija je odgovorila: "Oh Jožef, sveti Jožef, tudi midva pojdiva po zapovedi, da prideva v judovsko mesto Betlehem, ker sva iz hiše Davidove!"

"Oh roza Marija, ti moja nevesta, ostani doma, ker dolga bo rajža, čez tri dni hoda!"

"Moj dobri Jožef, varuh moj, nikar se zame nič ne boj! Ako bo treba, bova hodila tri dni in pol!"

Sveti Jožef in Marija se zdigneta na pot; volička ženata, oslička peljeta tja po cesti proti betlehemskega mesta, četrty dan prideta pred mesto, noč ju obide naprej ne moreta.

Pravi sveti Jožef roži Mariji: "Tu-le me čakaj, devica, trošt mojega srca, v mestu imam strica, on nama jerperge da!"

Roza Marija je vzdihnila: "Le hitro, le hitro, da jerpergo dobiš, da me v tem mrazu zunanaj ne pustiš — ker čas mi se popolnuje, ura približuje!"

Sveti Jožef je hitel, pa stric je bil birt, pokazal mu je ključko, ukazal je hlapcem: "Le ven ga, potepuha, nima, da plača kruha! Jaz imam streho le za te, ki mi kaj izkupiti dade!"

Sveti Jožef si vzame srce, vse mesto je prehodil, nikoder ni dobil strehe za to noč. Prišel je nazaj k Mariji, se razjokal prav močno, od žalosti prevelike ni mogel govoriti.

Smilil se je Mariji in ga je tolažila: "Jožef moj, nič ne žaluj, vse to je božja volja!"

Tedaj je zapela grlica, ozrla se je Marija, glej! — ugedala je štalico, naslonjeno na skaličo, in sta stopila vanjo. "No, kaj ti pravim, Jožef moj, gotovo bom povila nocoj Njega, ki je ustvaril zemljo in nebo, človeku dušo dal in telo."

Sveti Jožef je pospravil, je pokadil štalico, privezal je vanjo volička, pristavil k jaslicam oslička in je dejal: "V kotiček stisnila se boš, v plašč se moj zavila boš — ta zimski čas je velik mraz, o, Bog se usmili nas!" In še je zavekal: "Tema na je ta noč, kdo nama da luč!"

Odgovorila je roza Marija: "Le poglejva na nebo, kako nama zvezde svetijo!"

Še je zaskrbelo svetega Jožefa: "Za večerjo ti nič ni!"

Pa je dejala roza Marija: — "Saj večerje treba ni — nebeska špiža se nama bliža. Bog nama da svojo pomoč, da srečna bo ta noč!"

Marija je razgrnila plašč, si ga dala pod noge, pokleknila je nanj, Molila sta do polnoči, Bogu se v roke dala, malo zaspa.

Marija se zbudi — Jezus pred njo na plašču leži! Komaj ga je poljubila, že so došle tri vode, mlačne kakor kropek, in so Jezusa kopale, došli so trije vetri, topli kakor sapa, Jezusa so grel.

Marija ni imela pleničice — sveti Jožef si je slalil srajčico; Marija ni imela povojčka — sveti Jožef si je snemal pintico; Marija ni imela odevice — sveti Jožef je dajal suknjico.

Pa Marija pravi in govori: Nocoj ta noč je mrzla noč! Da bi poslal mi Bog dva angeleca, golobčka dva, da bi mi prinesla pleniči dve, povojča dva, da bi pokladala Jezusa.

Komaj je to izgovorila, poslal ji je Bog dva angeleca, golobčka dva, prinesla sta ji pleniči dve, povojča dva, da je pokladala Jezusa, zveličarja vsega sveta.

Marija je vstala, Jezusa je sprejela.

Sveti Jožef ga je na roko vzel, od veselja je jokati pričel. V jaslice ga je položil pred oslička in volička, oba sta padla na noge, na tla položila svoje glave, spoznala sta pravega Boga.

Z nebes je prišel svit kakor opoldan — ne solnce ne luna ne sije tako. Zvonovi so zazvonili od sebe, vse gore so bile zlate, vse vode so tekle z vincom.

Sveti Jožef je vzel barigljico hite / je na mrzlo vodico in prinesel Mariji sladkega vinca.

Nad štalico pa so piskali in peli angeleci:

"Nocoj se rodil naš Jezus, naš kralj!

Sveti Jožef starina je naš general,

Marija devica je naša kraljica!

Čast, hvalo Bogu zapojmo svetu!"

II. Pastirčki.

Okoli Betlehema so pasli pastirje, tam trije, tam štiri, so čuli, dremali, so pekli krompir.

Pa ravno o polnoči ko se najbolj sladko spi, se je naglo zabliškalo, široko so se odprla

nebesa, z nebes je prišel fantič zal, ves se je svetil, lesketal:

"Le sem, le sem pastirčki vi! Eno čudo se godi: Rodil se je človek Bog, Nas bo rešil vseh nadlog."

In jim je ukazal hitro vstati in proti Betlehemu, kjer nad štalico angeleci pojo gloriojo Sinu božjemu.

Pastirčki so čuli nebeski glas in so ga razumeli in so dejali: "Kako čemo iti, svoje črede zapustiti!"

Angel jim je govoril: "Čredo vam bo čuval Bog, lepo jo bo nadaril — vsako ovco z dvema janjcema, vsakega ovna z zlatim zvoncecem."

Pa so vstajali pastirci in s sabo jemali darove: ovco, jagnje, torbo jaje, kruha kraje.

Svit iz štalice jim je kazal pot in so hodili mimo hiš in so klicali ljudi, Vsi so šli za svitom, še Juri s palico, ki ga je imel snoči en polič preveč, in so mu dali tobaka, da ni dremal po poti. In je šel Tomaž in njegova stara in oba poba in Anzelj tudi in Jakelj in Jože in bogati Matija in vsak je nesel svoj dar, Juri s palico je bil vzel s sabo kos sira, in zadnji je bil Jernač in je nesel zibelko.

Prišli so v štalico in je bila štalica le malo pokrita in nič zaplankana:

"O cartano dete, kako je lepo, Od mraza trepeče, je skoro nago!"

Jakelj je ponujal svojo suknjo, pa suknja ne velja, je ni bilo drugega ko luknja, raztrgana vsa. Tomaž je dajal noževce za gole nožice, vzel jih je stari Jože pa je skočil domov po plahto, da je zadel dete.

Bogati Matija je poklonil svoj dar; dve jagnjeti, dve grlici, kapunov en par, tri pure, dve raci, en žakelj soli — golobe bi bil, pa so še premladi.

Pa tudi Juri s palico ni stal kakor steber. Poiskal je iz kosa zadnja dva groša in ju dal Mariji in je z glave vzel klofornico, pokleknil je na tla in se prekrižal. Tudi na sir ni pozabil in ga je dal voličku: "Na, ljubi volček moj, lačen ne boš nocoj!"

Jernač pa je dal zibelko. Sveti Jožef, mož prestar, lepo belo brado ima; z brado je gibal, z nogo zibal prelepo dete Jezusa.

Marija je pevala lepo: "Aja tutaja le spančkaj sladko!" — Osliček je dihal, voliček je pihal, okoli štalice je godla burja, in bilo je veselje,

"da bi piskal, da bi žvižgal, da bi jokal na glas!"

III. Sveti trije kralji.

Tisti čas je vzešla na oni strani črne gore presvetla zvezda, svetila je na široko, svetila na visoko. V zvezdi je stalo dete mlado, v rokah držalo zlati križ, v križu so bile zlate črke, da je to dete pravi Bog, rojeno v priprosti štalici v volovskih jaslicah, in da je kralj črez vse kralje.

To zvezdo so videli trije kralji: Gašper, Melhar, Boltežar.

Zvezda jih je zvabila, šli so za njo, hodil je vsak svojo pot, prišli so v mesto Ruzalem.

Po mestu so srčno barali, kje je rojeno dete, ki je kralj čez vse kralje. Herodež se je ustrašil in je rekel tako: "Le pojdit, iščite dete, malo dni ko najdete kraj, mi pridite nazaj!"

Kralji so hodili vsak zase, zvezda jih je pripeljala vkupe in so se začudili in se izpraševali:

"Gospod kralj, kje ste vi doma?"

"Jaz sem tam doma, kjer ljubo solnce gori gre."

"Gospod kralj, kje ste vi doma?"

"Jaz sem tam doma, kjer ljubo solnce opoldne počiva."

"Gospod kralj, kje ste vi doma?"

"Jaz sem tam doma, kjer ljubo solnce k božej gnadi gre."

In še so se izpraševali:

"Gospod kralj, kam je Vaš pot?" in jim je bil enak odgovor: "Moj pot je za zvezdo. Kjer bo ta zvezda obstala, tam se je kralj rodil, ta bo kralj čez kralje vse, še čez Herodeža srditega, kralja judovskega."

Zapustili so mesto Ruzalem. Vižala jih je presvetla zvezda. Gašper je jezdil naprej, najbolj je poznal ceste. Jezdili so na kamelah, kamor so daleč prijezdili v judovsko mesto Betlehem. Nad betlehemsko štalico je zvezda obstala.

Marija, roza cartana, je bila zgodaj vstala, da je vrezala sinku srajčico. Ni je vrezala z nožkom, ni je sešila z iglico, ni je oprala v vodi: vrezala jo je z mesecem, sešila jo je z zvezdico, prala jo je v svojih solzah.

Pa je zagledala Marija čudne tri može in se jih je ustrašila.

Pastirčki so nehali piskati in peti in so dejali: "Gotovo bi radi ukradli Jezusa!" Zbrali so se vkup in so vzeli gorjače: "Bodimo hudi kakor strup! Kdor bo ukradel Jezusa, ta bo koj mrtev!"

Pa so kralji prišli bliže: prvi je bil siv in star, imel je krono do ušes; drugi je bil ociran prav tako; tretji je bil črn in mlad, ves oportan in zlat.

Vstopili so v štalico, padli so na kolena, nizko se priklanjali, krona doli devali, prelepo so pevali:

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEBAR

ZA LETO 1935

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York, N. Y.

"Mi smo sveti kraljitarji, iz treh dežel smo sem prišli, Gašper, Melhar, Boltežar."

Odprli so zaklade, darovali so Jezusa: Gašper, najstarejši z najlepšim zlatom, Melhar z kadiplom, Boltežar je imel črno lice, pa je dal za dar mire, da bi se Jezus ne bal črnega zamorca. In še so povedali roži Mariji bridko novico: "Herodež je srdit, boji se novega kralja, vse fante je ukazal pomoriti: dvanajst tavent moških otrok, to je bila žalost in jok!"

Marija je zahvalila može, ker Jezusa tako časte. Sveti Jožef je bil tudi vesel, ker je Jezus lepe darove prejel.

Pa ko si bili Jezusa molili in darovali, so se trije kralji poslavljali, na pot so se pripravljali: "Mi vrnemo še to se noč, Jezus nam bodi na pomoč!"

Srečno rajžo, lahko pot, Bog nam daj jo vsem povsod!

SVETA SEDMICA

Že v najstarejih časih je veljala sedmica za skrivnostno, sveto število. Njeni najbolj vneti oboževalci so bili pač Babilonci, ki so na njeni podlagi ustvarili astrološko številčno mistiko, kakršne ni ustvarila potem v takšnem obsegu fantazija nobenega ljudstva.

Babilonci so govorili o sedmih planetih, sedmih temeljnih kovinah, sedmih glavnih barvah, sedmih svetovnih straneh in delih, sedmih nebesnih conah, ki so jim posvetili tudi sedem nadstropni "tempel sedmih sfer" v Borsipi. Njih sedem temeljnih zvokov je postalo temelj evropskega glasbenega razvoja in ne morda petorica zvokov orientalske zvočne lestvice.

V njihovi mitologiji, je veljala sedmeroglava kača, ki igra tolikšno ulogo tudi v pravljicah in mitih evropskih narodov, za utelešenje sile, ki ustvarja iz kaosa urejeni svet. Vsako sedmo leto jim je bilo sveto, vsak sedmi dan v mesecu pa dan nesreče.

Kakor Babilonci je bil ves Orient pod vplivom sedmice. Perzijske pripovedke so polne sedemdnevnih gostij, bitk, molitev, Zoroaster je imel 14 — (7 x 2) prednikov, porodnice so morale ostati po porodu sedem dni v postelji, ločena žena je smela obdržati otroke le do njih sedmega leta (kar se je ohranilo tudi v našem pravosodstvu), nebes je bilo sedem, isto toliko zamelj in petlov.

V Indiji se je sončni bog Agni vozil na sedmih žarkih s sedmimi konji, v indijskih nebesih je bilo sedem rek, pri poročnih slavnostih so napravili sedem svečanih korakov, izgovarjajoč sedem rekov, brahmance so posvetili v njih sedmem letu, za prepovedano jed so se morali ljudje sedem dni postiti, za zakonolom, umor itd. po 3 x 7 dni. Budha je ob svojem rojstvu napravil takoj sedem korakov, sedmi dan mu je umrla mati, sedem let se je pripravljval za oznanjevanje svojega nauka, sedem dečkov si je izbral za učence, pred smrtjo je odgovoril na 7 x 7 vprašanj, sedem let je ležal na parah, njegov pepel so raztresli po sedmih mestih.

Birmanci so fantazirali o slonu s 5 x 7 glavami, v vsaki glavi je bilo 7 zob, v vsakem robu 7 jezer, v vsakem jezeru 7 cvetočih dreves, na vsakemu drevesu 7 prestolov, v vsakem prestolu sedem soban, v vsaki sobani 7 postelj, v vsaki postelji 7 plesalk.

Armenke so si napovedovale svojo usodo z vodo sedmih virov, v katero so vrgle sedem kamenčkov in sedmeletno dekletce je enega izmed teh preroških kamenčkov dvignilo iz vode.

Da so Židje, ti izraziti posredovalci orientalskih predstav zapadnemu svetu, bili tudi vsi nori na sedmico, o tem nas prepriča že površen pogled v sv. pismo. Svet je Bog ustvaril v šestih dneh, sedmi dan

je počival, sedem debelih in sedem suhih krav, velik onoč in praznik šotorov so praznovali sedem dni itd. itd. To tradicijo je potem prevzela katoliška cerkev, ki pozna v svoji apokalipsi sedem angelov pred božjim prestolom, sedem zlatih svečnikov okrog Kristusa, knjigo s sedmimi pečati, sedem naglavnih grehov, sedem zakramentov, sedem prošenj v očenau itd. v nedogled.

Da tudi stari Grki niso delali izjeme, si lahko mislimo. Spomnimo se samo, kakšno ulogo ima sedmica s Homerovih epih, a še po njegovi smrti se je teplo sedem mest za častni naslov njegovega rojstnega kraja, "sedem" se jih je borilo proti Tobam, sedem je bilo svetovnih čudes, Apolon se je

rodil kot sedemmesecnik in še danes veljajo takšni otroci kot posebno srečni.

Sploh je uloga sedmice v evropskem praznovanju naravnoprevladujoča. Tako dečkom ni rezati las pred sedmim letom, ker postanejo drugače bojazljivi, ponekod veljajo 7., 17., 27. dan meseca za tako usodne, da v teh dneh ne sejejo, če utopiš mačko, boš nesrečen sedem let, dekle, ki razbije zrcalo, se sedem let ne bo poročilo, "čez sedem let vse prav pride", človek se spremeni vsakih sedem let popolnoma...

Če bi hoteli samo na kratko navajati predstave vseh narodov, ki so v zvezi s sedmico, njihov bajke, vraže, običaje in drugo, bi bilo to največja in najdebelejša knjiga na svetu.

- Do moževega srca

Piše Sidney Snow

V AMERIKI je troje mest, ki so slavna po svoji posebni kuhinji. To so New York, New Orleans in San Francisco. Vsako teh mest ima svoje slavne kuharje in restavracije. Vsako teh mest je slavno po hrani, ki je izrednega okusa.

Ta tri mesta so tudi slavna po svojih pijačah. San Francisco po svojem Pisco punču, ki je tam najbolj priljubljena pijača. New Orleans se je proslavi z dobroto Sazerac cocktaila (ki se je svoječasno imenoval absdut frappe).

Newyorški prispevek k slavni ameriški pijači je pa vlečano pivo. Tekom več generacij se to značilno pivo vari v oserju New Yorka. Pivovar, iz katere prihaja, je ena najfinjših na svetu. Baje so njene kleti največje v Ameriki. Newyorčani so tako zvesti svojemu pivu, da se ga skoro vsak soček porabi v okrožju par milj od pivovarne. Ljudje iz vsega sveta prihajajo v New York ter z veseljem uživajo dobroto in izrazit okus tega piva. Ko se bliža mrzlejšje vreme, začno v številnih newyorških restavracijah strelci gostom z newyorškim pivom. Ne samo v javnih obednicah, pač pa tudi v privatnih prostorih je ta jed zelo priljubljena.

- NEWYORŠKI POT ROAST**
(za šest oseb)
- 4 lb. mesa
  - 2 kvarta jeshha
  - 1 narezana čebula
  - 10 zrn popra
  - 3 torberjeva peresa
  - 3 klinčki
  - malo soli
  - 2 1/2 žličke moke
  - 2 žlici zabele
  - 1/2 čaše rdečega vina

Prilpava: Meso — stegno, chuck all sirloin — je treba potolči. Denite ga v jeshh z začimbami ter ga pustite v njem štiri dni. Parkrat ga je treba obrniti.

Segrejte zabelo in opecite meso, da bo na obeh krahih zarmetelo ter ga položite na krožnik. Zarmenite moko v zabeli ter pridenite jeshh, začimbe, vodo in sol. Pridenite, če imate pri rokah, kosček medenga pečiva (pfefferkuchen) ter pol žlice sladkorja. Kuhajte skupaj in dajte opočeno meso v to polviko. Pokrijte roast in pecite v peč 2 1/2 do 3 ure, večkrat obrnite in polvirajte s polviko. Pol ure predno je gotovo, polirite z rdečim vinom.

Ko je roast mehak, dokončajte polviko. Dajte roast na krožnik, posnamite vso mast s polvike in jo precedite. Če je pregotga, prilite vodo. Če ni dovolj kisla, dodajte jeshha. Ob velikih časih piva je ta jed izredno dobra. Okusna in poceni!

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vsak stvar. Vselej naše dolgoletne skušnjave vam samoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zauspno obrnite na nas za vsa pojasnila...

Mi preskrbimo vse, bodi pri potovanju se povratna dovoljenja, potna lista, vizeje in splah vse, kar je za potovanja potrebno v najhitrajšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedrukljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi in Washingtona povzateh dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej, takoj za brezplačna navodila in sanotauljuma vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

GORA LEZE...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

51

Ko gre tekoma popoldneva Karolina čez dvorišče, zasliši njegov glas. Stopi na prag hleva in sliši, kako opominja ljudji, da pri pokladanju živini toliko ne raztresajo. Rekel jim je, da morajo biti krave bližje skupaj privezane, da ne bodo z mahanjem glav raztresle toliko mrve. In s to preureditvijo prične takoj. Karolina ga nekaj časa opazuje pri hitrem delu in ko se enkrat srečata njune oči, mu Karolina prijazno prikimava. Nato pa gre nazaj v hišo, se oddahne in potisne lase za ušesa. Zgoraj v sobi sede poleg okna, da pregleda perilo in ga zašije. Delala je do večera in pri svetilki še dolgo v noč. Tako lepo kot danes ji že dolgo ni šlo delo izpod rok.

Vsi drugi v hiši so bili ob desetih že v posteljah. Samo Matej še sedi v svoji temni izbi, kadri svojo pipo, razmišlja o delu prihodnjega dne ter gleda na sneg, na katerega je padala rdeča svetloba z okna gorenjega nadstropja.

Naslednjega dne opoldne se vrne Purčeler z lova dobre volje. Ustrelil je dva gamsa; in danes ga je čakalo še drugo veselje; njegov dirkač bo imel svoj prihod. Osebnost nadzornika čiščenja prostora, v katerem bo mesto pokojnega "Ljubčka", stanoval plemeniti "Luftikus". Ko stopi Purčeler tudi v kravji hlev, opazi praktično izpremembo.

— Poglej, to sem že tudi sam vedno hotel napraviti. Pa do tega nisem prišel.

Proti večeru je hlapec konjskega trgovca prignala "Luftikusa" iz mesta. Hlapec je imel krvave roke in vsled utrujenosti se je komaj mogel zdržati pokonci. Tako zelo mu je iskri konj med potom nagajal. Purčeler pa se k temu smeje.

— K pravemu konju spada tudi pravi mož.

Ponosen in žarečega obraza gleda žival. Bil je čistokrven šarec in izvanredno lep. Toda plah ogenj je gledal iz žarečih oči konja. Ako se mu je kdo približal, je pričel teptati z nogami in se tresti po vseh udih. Ko je konj stopil v ograjo, je udaril z zadnjimi nogami, da je razbil deske. Priskočiti je moral Matej, da je konja ukrotil. Ko mu natakne okoli vratu "afro" in mu razveže odejo, pravi:

— Gospod Purčeler! Svetoval bi vam, da se konja zopet iznebite! In če imate pri tem izgubo.

Purčeler se zasmije.

— O, ne! Divjega konja krotiti je za mene največje veselje!

Prva krotilna poskušnja, katero je imel Purčeler naslednje jutro, se je dobro izšla. Na svojem "Luftikusu" je imel dvojno veselje in se je posvetil vežbanju vsak dan, razun kadar je bil na lovu ali pa na strelišču. Kadar je — kar je bilo jako redko — vrgel kak pogled na gospodarstvo, je vedno z začudenjem opazil vse novo in dobro, kar je napravil Matej z neumorno marljivostjo. Od tedna do tedna so naraščali doneski, katere je Purčeler prejemal za mleko. Matej je malokdaj zahteval denar in tako je Purčeler lahko izhajal s svojim oskrbnikom. Pri Purčelerjevi razburjivi naravi in njegovih navadi ravno v nepravem času kazati se gospodarja, ni šlo popolnoma brez prepira. Mnogokrat bi bilo prišlo do hudega spora, ako se Matej ne bi premagoval in ne bi molče sprejel Purčelerjeve vzkipele grobosti. Kvečjemu je rekel: — Saj ne veste kaj govorite, gospod Purčeler.

V teh tednih je Karolina komaj našla priložnost, da bi z Matejem izpregovorila nekaj besed. Zgodaj zjutraj je bil vedno na nogah in delal je pozno v noč. Skoro nikdar ga ni bilo opoldne pri mizi in je samo, kadar je imel kaj časa, v kuhinji dobil kak prigrizek. In Karolina si je mislila, da je opazila, da se Matej namenoma skuša izogniti vsakemu srečanju z njo. Zakaj? Tega ni razumela. Nekega dne ga zaradi tega ogovori:

— Zakaj se obnašaš tako tuje? Saj vendar nikdar nisem rekla kakke besede, da bi te mogla razžaliti?

— Prav gotovo ne!

— No, torej! In kako se držiš proti meni!

— Kot hlapec proti kmetici! — pravi mirno. Njegove besede jo skoro ujeze.

— Tone in jaz vendar veva, kaj imava na tebi. Saj si vendar več kot hlapec pri hiši!

Matej zmaje z glavo.

— Več nočem biti. Sedaj pa moram na delo!

Karolina gleda za njim.

— Samo rada bi vedela, kaj mu je?

Od onega dne je bilo Mateja še mnogo manj videti v hiši. Par prostih ur, ki si jih je ob praznikih privoščil, je prebil pri stariših. Tudi Sveti večer je korakal po snegu proti svojemu domu. Karolina, ki ga je zaman iskala, je morala njegovo božično darilo postaviti v njegovo izbo. Purčeler se je jezil nad "neumnostjo". Ker je Karolina opravičevala željo sina, da preživi Božič pri stariših, se je Purčeler raztogotil, da je razjarsen odšel od gorečega božičnega drevesca in se je v krčmi počteno napil.

Januar je prinesel milo vreme. Pogosto je bilo ob solnčnih urah tako gorko, da je Matej, kadar je moral v vasi kaj kupiti, hodil brez klobuka in suknjice. Prej je h kolarju in drugim rokodelcem vedno poslal kakega hlapca, sedaj pa je vsako pot izven hiše opravil sam in z velikim veseljem je vedno opravil kako zadevo, kadar ga je pot vodila mimo Žorževe kovačnice. Da je Žorž dobival delo z velikega posestva, je Matej pri Purčelerju dosegel iz dveh razlagov: pot do kovača v sosednji vasi vzame preveč časa in Daksov Žorž dela mnogo boljše in cenejše kot vsak drug kovač.

Zaradi dela, ki ga je dobival od Purčelerja, si je poleg pomočnika, ki si ga je najel v decembru, za Novo leto nastavljal še drugega pomočnika. Kadar so delali vsi trije kovači, tedaj je bilo slišati po vasi lepo umerjene udarce kladivov: Klingeling, kling, klingeling, kling! Zadnji udarec pri tem kovanju je dalo vedno kladivo mladega mojstra. Ta vesela goba je vabila v kovačnico lep denar. Žoržu ni bilo več treba ostajati dolžan in prvega vsakega meseca je mogel Rudolfu točno plačati zapadli znesek. Pri neumornem delu se mu je prsi kož razširil kot sod, toda obraz je izgubljal vedno ono samo svežost, ki se je nekaj smejala iz oči veselega Žorža. Ko Matej zopet nekega dne prišene Purčelerjeve konje pokonci, ga vpraša:

— Žorž, ali si bolan?
— Mora že kaj takega biti — Godrnja Žorž.
Matej se smeje.
— Kaj pa ti je?
— Vročico imam, tako čudno! Nisem ne bolan, ne zdrav!
— Zasopljen oglednje hrbet svoje desne roke. Prešlo mu je že v navado opazovati brazgotino onega praskanja. Rane, katere mu je zadal omet v obraz v noči požara, so se mu brez sledu zaelille. Samo tenke, bele poteze na roki niso hotele izginiti.
(Dalje prihodnjic.)

Gustav Strniša:

BOŽIČ STAREGA MORNARJA

Tisto nedeljo pred Božičem je bil stari župnik Štefan poseben žalosten. Ko je prišel na prižnico in je kratko pomolil, se je obrnil k svojim faranom in jim rekel:

"Brata imam nekje na svetu. Prejadril je vsa morja, prehodil nebrot dežel. Še skoro otrok je bil, ko je šel v tužino in ni se več vrnil. Ko je bil mladenič, se je zagledal v žensko. Nezvestnica ga ni bila vredna in zataval je po svetu. Pisal mi je vsako leto enkrat ali dvakrat in mi sporočil, kje se nahaja. Vedno sem mu takoj odgovoril, da mi ni ušel drugam. Letos pa nisem dobil nobenega sporočila in bojim se, da je našel svoj poslednji pokoj na dnu morja.

Dva brata sva bila. Nemirna kri se pretaka po najinih žilah. Oba sva iskala pristana. Jaz sem ga našel, boril sem se skozi življenje. Vaši očetje so mi pomagali, da sem doštudiral.

On, moj brat, je pozabil na ta mirni pristan, na to našo lepoto gorsko vasico, na ta skromni dom, kjer je mir, lepota in zadovoljnost!

Nemirna kri ga je gnala iz kraja v kraj, iz trpljenja v trpljenje. Zdi se mi, da ga je božja volja vrgla v očičevalnico, kjer se je očičeval vse svoje življenje, kjer je v mučnih borbah iskal samega sebe in se ni našel, ker ni našel svojega Boga, tega našega tihega Boga, skritega v gorski vasi skromnega, dobrega in pravičnega, polnega skrivnostne lepote in legendarne domačnosti.

Ni se vrnil. Še lani mi je pisal, da je truden in da si želi pokoja.

Zdi se mi, da je našel svoj pokoj in da se je zdaj oddahnil.

Meni pa je žalostno v duši, kajti misel na njegovo smrt mi je zelo bridka, saj je bil tako dober ta moj stari fant. Ka-

ko naj mi bo lahko pri srcu, če pomislim, da zdaj počiva globoko v morju, kamor so ga spustili zavitega v sivo ponjavo.

Prosim vas, molite tudi vi za njegovo dušo, da ne bo tavalva zapuščena v mraku smrti, temveč da vstane k luči božji in se veseli solneca nebeskega!"

Še in še je govoril stari župnik. Tiho so mu polzele solze po brazu, kajti zdaj se je razodel in razodetje je bila njegova tolažba. Vse, kar je čutil in mislil, je rad povedal svojim faranom, ki so bili z njim tako tesno zvezani, da jih je mogla ločiti samo smrt.

Cez tri dni so zapeli božični zvonovi. Ljudje so bili veseli in srečni. Počasi so korakali iz svojih nizkih hiš proti cerkvi božji. Jasna noč je bila, ko so hiteli k polnočnici. Plamenice so migljale v mraku kakor goreče dribne dušice, plavajoče pred prestolom Vsegamogočnega.

In cerkev je čakala vsa lepa in praznična, odeta v žarenje in veselje. Jasele so ostale v tišem kotu in se lesketale. Živi pastirci so se gnetli okoli njih, pozdravljali božje Dete in radovedno motrili drobne bele ovčice ter si jih izbirali. Mali Miklavžek, ki je bil najmlajši pastirček, je kar z roko silil v mah, da bi zvel drobnobelko, ki je čepela ob jasecah in strmela vanj.

Cerkev se je napolnila. Globoko v mračnem kotu je stal tuj popotnik in samo gledal. Kadar se je ozrl na postaje križevga pota, ki so visela v polmraku, se je spomnil na svoje življenje in trpljenje. Zdaj mu je postajalo vedno bolj jasno pri duši.

Zvonovi so brneli in vabili. On je čul svoje spomine, spomine prve blažene mladosti, najlepše in nepozabljene. Od daleč je gledal pastirje in se spomnil domačih ovčic. Spomnil se je na dekleta, ki cveto v teh planinskih krajih kakor divje rože, lepe in ponosne, a dobre in počtne. Spomnil se je, kako je taval za strupeno rožo v tujini, kako ga je zbledelo njeno trnje, da je ostal zastrupljen in se ni mogel rešiti.

In duša mu je jokala in trpela, drhtenje mu je stresalo telo. In čutil je, da je iskal mirno pristan tam, kjer ga ni bilo. Morja je prebredel in tuje zemlje je prehodil, a povsod je vile samo nemirne valove, ki so ga gnali dalje in dalje. Na ta domači tih kraj pa je pozabil, na ta pristan, kjer je edina sreča in mir.

Polnočnica je minila. Ljudje so odhajali polni blaženstva s smehom na očeh. Tujec je tiho stopil proti zakristiji.

Stari župnik se je preoblačil. Počasi je šepetal molitve ves poglavljen v skrivnost svetle noči.

"Štefan!"

Starček se je stresel, poklicalo ga je iz daljave, spoznal je glas, a sebi ni mogel verjeti.

"Štefan!"

Župnik se je razburjen okrenil. Brata sta se objela.

In ko je stari župnik Štefan drugi dan maševal in pridigal, je vselega obraza povedal svojim faranom, da se je vrnil njegov nemirni brat, ki je taval 50 let v tujini in je šele zdaj našel svoj pravi pristan ter ga prosil, naj to pove tudi njim, ki so že molili za pokoj njegove duše.

UČENJAK OBŠOJEN NA 6 MESECEV JEČE

Pred posebnim sodiščem v Weimarju se je zagovarjal pretekli teden profesor filozofije v Jeni dr. Johannes Leisegang, ki je znan posebno po svojem delu o Lesingovem svetovnem nazoru. Obtožili so ga, da je leta 7. avgusta na žalni svečanosti za predsednikom Hindenburgom med prenosom Hitler-

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POČEVANJE

SHIPPING NEWS

28. decembra: Deutschland v Hamburg	16. januarja: Washington v Havre
29. decembra: Ile de France v Havre	18. januarja: Olympic v Cherbourg
2. januarja: Aquitania v Cherbourg	19. januarja: Ile de France v Havre
3. januarja: Manhattan v Havre	20. januarja: Conte di Savoia v Genova
4. januarja: Europa v Bremen	25. januarja: Europa v Bremen
5. januarja: Lafayette v Havre	26. januarja: Berengaria v Cherbourg
9. januarja: Majestic v Cherbourg	28. januarja: Lafayette v Havre
11. januarja: Bremen v Bremen	30. januarja: Manhattan v Havre
12. januarja: Champlain v Havre	2. februarja: Champlain v Havre
13. januarja: Vulcania v Trst	6. februarja: Olympic v Chrbourg
	9. februarja: Bremen v Bremen
	10. februarja: Ile de France v Havre
	13. februarja: Conte di Savoia v Genova
	14. februarja: Washington v Havre
	15. februarja: Berengaria v Cherbourg
	21. februarja: Sturnia v Trst
	22. februarja: Europa v Bremen
	23. februarja: Olympic v Cherbourg
	27. februarja: Champlain v Havre
	28. februarja: Manhattan v Havre
	29. februarja: Rex v Genova

ČE STE NAMENJENI V JUGOSLAVIJO
POTUJTE POPOLNOMA UDOBNO PREKO HAVRE NA OGROMNIH FRENCH LINE EKSPRESNIH PARNIKIH:

"ILE de FRANCE" | **"PARIS"**
29 DEC. — 19. JAN. | 9. MARCA — 30. MARCA

HITRA VOŽNJA — IZBORNA POSTREŽBA — KRASNE KABINE V TRETJEM RAZREDU ZA DVE IN ŠTIRI OSEBE

Svetovno slavna francoska kuhinja. — Brezplačno vino z obedi.

VAŠA PRTLJAGA POTUJE Z VAMI DO CILJA
Za nadaljna navodila in karte pišite na —

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU
216 West 18th St., New York City

LEO ZAKRAJŠEK
GENERAL TRAVEL SERVICE, Inc.
302 East 72nd St., New York City

French Line

jevega govora dejal, naj bi ta vendar končal svoj "volilni govor", posebno ker je poniževalno, če navaden četovodja (t. j. Hitler) govori o feldmaršalu.

Leisegang se je izgovarjal, da svojih besed ni tako mislil, kakor mu očitajo, dejal je pač, da bi feldmaršal nikoli ne sanjal o tem, da mu bo nagrobni govoril preprost četovodja. Tudi glede volilnega govora je mislil drugače. Nato je navajal v obrambo svojega narodnjakarstva, kako je delal vedno za nacionalno stvar. Sodniki niso njegovemu zagovorniku dosti verjeli, označili so ga sicer za "narodnjakarja reakcionarne vrste", in so ga obsodili na šest mesecev ječe.

li Franciji. Takrat so šle od ust do ust govorice, da je Bony rešil domovino. Bonyju je namreč bilo poverjeno vodstvo preiskave proti Staviskemu in Princeju. Preiskava pa se je razvijala tako, da so prišli na posled na sum, da ni bil Bony nič drugega nego pomagač velelepjarja in njegovih tajnih zadržnikov. Sumijo celo, da je bil on tisti, ki je pripomogel k umoru sodn. svetnika Princeja.

Bony, ki je zdaj v veliki stiski, namerava po pisanju francoskih listov izigrati zadnje karte, da opere sebe. Njegov advokat je že izjavil, da ne bo prikrival ničesar več in da pride na dan z imeni vseh krivcev. Zaradi te izjave je zavladalo med nepoštenjaki, ki so imeli zveze s splejarjem, veliko razburjenje. Francoska javnost pričakuje važnih odkritij, ki bodo imela pri policiji za posledico veliko železno metlo.

VELIKI POLICIJSKI ŠKAN-DAL V FRANCJI

V Franciji so aretirali policijskega inspektorja Bonyja, znanega iz korupcijske afere velelepjarja Staviskega. Ta mož je igral v tej preiskavi zelo čudno in dvoilično vlogo. — Preskrbel je policijski oblasti obsežen material v obliki čerkovnih odrezkov, na katerih je Staviski nakazoval denarne podpore svojim privržencem. Toda kljub temu se ni hotela preiskva premakniti v pozitivno smer, nasprotno, nekaj časa po smrti Staviskega se je še bolj zamotala z nečladnim umorom sodnega svetnika Princeja.

Zdaj se zdi, da so se francoske oblasti odločile za velikopotezno akcijo, ki bo razčistila afero do kraja. Pravcato senzacija je zbudilo pisanje francoskega tiska, ki pravi, da je imenoval bivši minister Cherbon Bonyja za najspodbudnejšega policijskega uradnika ce-

Sveti Večer
V nizkem kotu jasele, lučke pred njimi gore, drobni pastirci z ovčicami, glej, po gričku zelenem hite. Marija pri jastih sedi, Jezusa v gorko zagrinja; zadaj sveti Jožef stoji, solza se v očeh mu utrinja. Sivi ded pa pravi tako, da bo bakla svetila — kakor zvezda trem Modrim — in ga k Božiču vodila. Gospodinja za mizo sedi, mladega zre gospodarja, ki zamišljen hodi okoli peči in z novo se zibko ukvarja.

— Gustav Strniša.

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTINNO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE.

GA DOBE ZA — **\$1.75**

"GLAS NARODA"